РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ САБИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА		ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ САБА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ КАРАР

18.12.2023 № 1952-п

2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау муниципаль программасын раслау турында

Аз керемле гаиләләргә һәм авыр тормыш хәлендә калган аз керемле ялгыз яшәүче гражданнарга социаль ярдәм күрсәтү, халыкка социаль хезмәт күрсәтүнең сыйфатын яхшырту һәм аннан файдалану мөмкинлеген арттыру максатларында Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. 2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау муниципаль программасын (алга таба - Программа) расларга.
2. «2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы халкын адреслы социаль яклауның муниципаль программасын раслау турында» Саба муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 23 октябрендәге 1418-п номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының Хокукый мәгълүматлар турындагы http://pravo.tatarstan.ru рәсми порталында һәм Саба муниципаль районының http://saby.tatarstan.ru рәсми сайтында бастырып чыгарырга.
4. Югарыда күрсәтелгән муниципаль программаның үтәлешен тикшереп торуны Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесе урынбасары - Башкарма комитет аппараты Җитәкчесе Кәримов Марат Рәшит улына йөкләргә.

Җитәкче М.Р. Ишниязов

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының 2023 елның 18 декабрендәге 1952-п номерлы карары белән РАСЛАНГАН

2024-2026 елларга Саба муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау муниципаль программасы

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның атамасы	2024-2026 елларга Саба муниципаль районы халкын адреслы социаль яклауның муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Программаны төп эшләүчеләр	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, «Балкыш» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге (алга таба «Балкыш» халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге)
Программаның максаты	Гаиләгә, аналарга һәм балаларга, сугыш һәм хезмәт ветераннарына, инвалидларга һәм инвалид балаларга, аз керемле гаиләләрдән булган гражданнарга социаль ярдәм күрсәтүне тәэмин итү.
Программаның бурычлары	Халыкны социаль яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, шул исәптән аз керемле гаиләләргә һәм авыр тормыш хәлендә калган аз керемле ялгыз яшәүче гражданнарга социаль ярдәм күрсәтү, халыкка социаль хезмәт күрсәтүнең сыйфатын яхшырту һәм аннан файдалану мөмкинлеген арттыру, инвалидлар, инвалид балалар тәрбияләүче гаиләләр һәм аз керемле халык төркемен шәхси реабилитация программаларының барлык чаралары белән тәэмин итү.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2024 - 2026 еллар
Ярдәмче программалар исемлеге	1. «2024-2026 елларга социаль түләүләр»; 2. «2024-2026 елларга гаиләләрнең социаль-икътисадый хәлен яхшырту»
Программаны финанслау күләмнәре	2024-2026 елда Программаны финанслауның гомуми күләме Саба муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 81 650,400 мең сум тәшкил итәчәк. Шул исәптән еллар буенча: 2024 ел - 26 713,200 мең сум; 2025 ел - 27 220,000 мең сум; 2026 ел - 27 717,200 мең сум. Программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә анықланачак.
Программаның көтелә торган нәтиҗәләре	2026 елга Программаның түбәндәге нәтиҗәләренә ирешү планлаштырыла: – Социаль ярдәм чараларын алучыларның гомуми санында РФ һәм ТР гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган социаль ярдәм чараларын, шул исәптән пенсияләр, пособиеләр, ЕДВ, субсидияләр, социаль өстәмәләр, компенсацион түләүләр, матди ярдәм, Ана капиталы

түләүләре алучы балалар һәм балалы гаиләләр өлеше: 2024 ел - 35%, 2025 ел - 34%, 2026 ел - 33%.

- Әлеге инвалид балаларның, күпбалалы, аз керемле гаиләләрнең, хәвеф төркеме гаиләләренең актуаль банкының булуы: 1) 2024 елга районда инвалид балалар саны - 258, 2025 елга - 255, 2026 елга - 253. 2) 18 яшькә кадәрге балигъ булмаган балаларны тәрбияләүче күпбалалы гаиләләр саны: 2024 ел - 600 гаилә - 1969 бала, 2025 ел - 610 гаилә - 2009 бала, 2026 ел - 612 гаилә - 2015 бала. 3) Риск хәвеф-хәтәр төркеме гаиләләре: 2024 ел - 10 гаилә/22 балигъ булмаган бала, 2025 ел - 10 гаилә/24 балигъ булмаган бала, 2026 ел - 9 гаилә/ 21 балигъ булмаган бала.

- Ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның гомуми санында балалар учреждениеләреннән гаиләләргә урнаштырылган ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар өлеше: 2024 ел - 35%, 2025 ел - 35%, 2026 ел - 40 %.

- Аз керемле гаиләләрдән булган балалар һәм яшүсмерләрнең гомуми санында шифаханә-курорт учреждениеләрендә сәламәтләндерелгән өлеше: 2024 ел - 5,5%, 2025 ел - 5,5%, 2026 ел - 6,0%.

- Өч яшьлек балаларның гомуми санында өч ел яшәү шартларында махсус сөт продуктлары һәм катнаш азык-төлек белән тәэмин ителгән аз керемле гаиләләрдә тәрбияләнүче балалар өлеше: 2024 ел - 33%, 2025 ел - 34%, 2026 ел - 35%.

– Инвалид балаларның гомуми санында тернәкләндерүгә юлламалар белән тәэмин ителгән инвалид балалар өлеше: 2024 ел - 40,0%, 2025 ел - 42,5%, 2026 ел - 45,0%.

– Матди ярдәм белән тәэмин ителгән балигъ булмаган балалар тәрбияләүче аз керемле гаиләләр өлеше, балигъ булмаган балалар тәрбияләүче гаиләләрнең гомуми санында: 2024 ел - 33,0%, 2025 ел - 33,5%, 2026 ел - 34,0%.

– Балигъ булмаганнарның гомуми санында күзәтүчесез һәм сукбайлыксыз ачыкланган балалар өлеше: 2024 ел - 0,3 %, 2025 ел - 0,3 %, 2026 ел - 0,3 %.

– Яшь буынны наркотизацияләүне булдырмау чараларында катнашкан балигъ булмаган балалар өлеше: 2024 ел - 87%, 2025 ел - 88%, 2026 ел - 89 %.

– Балаларның гомуми санында опека һәм попечительлек рәсмиләштерелгән ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар өлеше: 2024 ел - 5%, 2025 ел - 6%, 2026 ел - 7%.

– Күпбалалы гаиләләрнең гомуми санында «Ана даны -Материнская слава» медале белән бүләкләүгә документлар әзерләнгән 5 һәм аннан да күбрәк балалы аналар өлеше: 2024 ел - 5 %, 2025 ел - 5 %, 2026 ел - 5 %.

– Аз керемле, тулы булмаган гаиләләрдән эшкә урнаштырылган балалар өлеше: 2024 ел - 93%, 2025 ел - 93,5%, 2026 ел - 94,0%.

– Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларына йөрүче балалары булган гражданнарга компенсация түләүләре бирү.

– «Дулкын» телерадиокомпаниясе тапшыруларында балаларны һәм яшьләрне тәрбияләү мәсьәләләре буенча даими рубрика булу;

– Бүләкләнгән мәктәп укучылары өлеше - район һәм республика конкурсларында, катнашучыларның гомуми санында фестивальләрдә җиңүчеләр: 2024 ел - 52,0%, 2025 ел - 52,5%, 2026 ел - 53,0%.

– Бүләкләнгән мәктәп укучылары өлеше - мәктәп укучыларының гомуми санында район һәм республика спорт ярышлары призерлары: 2024 ел - 21,0%, 2025 ел - 22,0%, 2026 ел - 22,5%.

– Мәктәп предметлары буенча район һәм республика олимпиадалары призерлары - бүләкләнгән укучылар өлеше: 2024 ел - 25,0%, 2025 ел - 25,5%, 2026 ел - 26,0%.

	– Матди техник база булу һәм балалар һәм яшүсмерләр белән ата-аналары өчен физкультура-савыктыру һәм ял итү чаралары уздыру; – «Булачак әниләр мәктәбе», «Яшь гаиләләр мәктәбе» клубы булу; – Күпбалалы гаиләләрнең гомуми санында 3 һәм аннан да күбрәк бала тууга матди ярдәм алган күпбалалы гаиләләр өлеше: 2024 ел - 18,5%, 2025 ел - 18,5%, 2026 ел - 19,0%. – Игезәкләр тәрбияләүче гаиләләрнең гомуми санында игезәкләр тапкан һәм аларга 1 яшькә җиткәнче айлык матди ярдәм күрсәтелгән аналар өлеше: 2024 ел - 14,0%, 2025 ел - 14,0%, 2026 ел - 14,0%, 2026 ел - 14,0%. – Халыкара гаилә көне, Халыкара балаларны яклау көне, Халыкара ана көне, Халыкара хатын-кызлар көне кысаларында уздырылган чаралар булу; – Балигъ булмаган балаларның гомуми санында ятим балалар, бюджет өлкәсе хезмәткәрләре балалары, ДДУга йөрүче мәктәп укучылары һәм балалар, ата-аналары (яки тулы булмаган гаиләдә берәү) җитди сәбәпләр аркасында эшләмәгән гаиләдәге яңа ел бүләкләре белән тәэмин ителгән балалар өлеше: 2024 ел - 100%, 2025 ел - 100%, 2026 ел - 100 %. – Барлык балигъ булмаганнарның гомуми санында балалар, яшүсмерләр, яшьләр өчен физкультура-савыктыру, ял итү һәм иҗади чараларда катнашкан балалар өлеше: 2024 ел - 65,0%, 2025 ел - 67,5%, 2026 ел - 67,5%. – Социаль ярдәм чараларын алучыларның гомуми санында РФ һәм ТР закон һәм норматив актларында каралган социаль ярдәм чараларын, шул исәптән пенсияләр, пособиеләр, ЕДВ, ДМО, субсидияләр, социаль өстәмә түләүләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм алган өлкән яштәге гражданнар, инвалидлар, сугыш һәм хезмәт ветераннары: 2024 ел - 99,8%, 2025 ел - 99,8%, 2026 ел - 100,0%. – Барлык категориядәге инвалидларның, сугыш һәм хезмәт ветераннарының, ЧАЭС, «МАЯК» җитештерү берләшмәсе аварияләрен ликвидацияләүдә катнашучыларның, реабилитацияләнгән гражданнарның, чит тәрбиягә мохтаҗ ялгыз затларның мәгълүматлар банкы булу; – Авыр тормыш хәлендә калган ветераннар һәм инвалидлар өлеше, аларга өлкән яштәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында матди ярдәм күрсәтелгән: 2024 ел - 2%, 2025 ел - 2%, 2026 ел - 2%. – Өлкән яштәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында социаль ярдәм чараларын алу хокукын бирә торган документлар бирелгән өлкән яштәге гражданнар һәм инвалидлар саны: 2024 ел - 5 %, 2025 ел - 5,5 %, 2026 ел - 6,0%. – Өлкән яштәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында кирәкле социаль хезмәтләр күрсәтелгән,шулай ук өйгә килеп, һәм чит ярдәмгә мохтаҗ өлкән яштәге гражданнар һәм даими инвалидларның өлеше: 2024 ел - 0,45%, 2025 ел - 0,45%, 2026 ел - 0,50%. – Өлкән яштәге гражданнарның һәм инвалидларның гомуми санында гомуми типтагы интернат-йортларны төзекләндерүгә мохтаҗ ялгыз гражданнар саны: 2024 ел - 4 кеше, 2025 ел - 4 кеше, 2026 ел - 5 кеше. – Өлкән яштәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында «Балкыш» тернәкләндерү үзәге Автономияле коммерциячел булмаган оешмада реабилитация чаралары узган өлкән яштәге гражданнар һәм инвалидлар саны: 2024 ел - 4,7%, 2025 ел - 4,7%, 2026 ел - 4,7%, 2026 ел - 4,7%. – Өлкән яштәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында республика реабилитация учреждениеләрендә реабилитация чаралары узган өлкән яштәге гражданнар һәм инвалидлар саны: 2024 ел - 2,3%, 2025 ел - 2,4%, 2026 ел - 2,4%, 2026 ел - 2,4%. – Өлкән яштәге гражданнар, ветераннар, инвалидлар, өлкән яштәге гражданнар, ветераннар һәм инвалидлар саны: 2024 ел - 1,0%, 2025 ел - 1,0%, 2026 ел - 1,0%.

	– Инвалидларның гомуми санында реабилитацияләүнең техник чаралары белән тәэмин ителгән инвалидлар өлеше: 2024 ел - 4,6%, 2025 ел - 4,7%, 2026 ел - 4,8%. – Җирле массакүләм мәгълүмат чараларында өлкән яшьтәге гражданнарны, инвалидларны һәм ветераннарны социаль яклау мәсьәләләренә багышланган рубрикалар булу; – Авыл хуҗалыгы предприятиеләрендә эшләгән өлкән яшьтәге гражданнар, ветераннар, инвалидларның гомуми санында авыл хуҗалыгы предприятиеләрендә эшләгән, бушлай шартларда яки ташламалы бәядән терлек азыгы һәм фураж белән тәэмин ителгән өлкән яшьтәге гражданнар, ветераннар, инвалидлар өлеше: 2024 ел - 65,0%, 2025 ел - 70,0%, 2026 ел - 75,0%. – Җиңү көнен, Халыкара өлкән кешеләр көнен, Халыкара инвалидлар көнен, ЧАЭС та зыян күрүчеләрне искә алу көнен бәйрәм итүгә бәйле чаралар булу; – Өлкән яшьтәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында физкультура-сәламәтләндерү, ял итү һәм иҗат чараларында катнашкан өлкән яшьтәге гражданнар, инвалидлар өлеше: 2024 ел - 40,0%, 2025 ел - 40,0%, 2026 ел - 45,0%.

1. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика, күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеш фаразы

Әлеге программа «Россия Федерациясендә гражданнарга социаль хезмәт күрсәтү нигезләре турында» 2013 елның 28 декабрендәге 442-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2004 елның 17 декабрендәге 541 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы халкын социаль яклау буенча ведомствоара комиссия карарлары нигезендә төзелгән.

Әлеге Программаны гамәлгә ашыруның төп максатлары түбәндәгеләр:

өлкән яшьтәге төркем гражданнар тормышының тискәре демографик тенденцияләрен җиңү, халыкның тормыш сыйфатын күтәрү;

сыйфатлы белем һәм медицина ярдәме алу мөмкинлеген тәэмин итү, халыкны һәркем сатып алырлык һәм сыйфатлы торак белән тәэмин итү;

өлкәннәр, инвалидлар һәм балалар өчен ярдәм итүнең һәм социаль хезмәтләр күрсәтүнең нәтиҗәле адреслы системасын булдыру;

гаилә һәм гаилә тормышы кыйммәтләрен яклау,ныгыту һәм саклау, гаилә тормышының сыйфатын күтәрү.

Программа, аларның нәтиҗәлелеген һәм файдалылыгын күтәрү максатында, гражданнарга социаль ярдәм күрсәтү чараларының кабул ителгән ачык норматив йөкләмәләрен гамәлгә ашыруны һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтүнең гамәлдәге системаларын модернизацияләүне тәэмин итә торган эшчәнлек юнәлешләрен билгели.

Саба муниципаль районында 2020 елның 1 гыйнварына 31 041 кеше яши, шул исәптән 18 яшькә кадәр балалар - 7533 бала (24,2%); 10157 пенсионер, шуларның 2177се - эшләмәүче, 4427 инвалид (14,2%) шул исәптән 269 бала - инвалид балалар (6,0%).

Саба муниципаль районында урнашкан халыкны социаль яклау системасы түбәндәгеләрне үз эченә ала:

гражданнарның төрле категорияләренә федераль һәм республика законнарында каралган социаль түләүләр, компенсацияләр, субсидияләр, пособиеләр; аз керемле гаиләләрнең һәм аз керемле ялгыз яшәүче гражданнарның тормыш дәрәҗәсен саклап калу өчен дәүләт социаль ярдәменең төрле төрләрен бирү;

балигъ булмаганнарга карата һәм хокукка сәләтсез яисә тулысынча хокукка сәләтсез гражданнарга карата опека һәм попечительлек;

балаларга, шулай ук балалы гаиләләргә кайбер өстәмә чаралар;

халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләре тарафыннан төрле социаль хезмәтләр күрсәтү;

инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен файлану мөмкинлеге булган һәм уңайлы яшәү мохите булдыру.

Саба муниципаль районында халыкны социаль яклау өлкәсендә Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләр бүлешү шартларында гамәлгә ашырыла торган дәүләт социаль йөкләмәләрен үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү оештырылды.

Федераль бюджеттан финанслана торган Россия Федерациясенең чыгым йөкләмәләренә Бөек Ватан сугышы ветераннарына; инвалидларга; инвалид балалары булган гаиләләргә; техноген һәлакәтләрдән зыян күргән гражданнарга һәм федераль законнарда билгеләнгән социаль ярдәмгә мохтаҗ башка категориядәге гражданнарга социаль ярдәм чаралары кертелде.

Татарстан Республикасының чыгым йөкләмәләренә хезмәт ветераннарына, тыл хезмәтчәннәренә, реабилитацияләнгән затларга һәм сәяси репрессияләрдән зыян күргән дип танылган затларга, балалы гаиләләргә, аз керемле гражданнарга һәм авыр тормыш хәлендә калган гражданнарга социаль ярдәм чаралары кертелде.

Россия Федерациясе Хөкүмәте һәм Татарстан Республикасы Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән халык керемнәрен арттыру чаралары гаиләләрнең матди хәлен яхшырта һәм аз керемле гражданнар санының кимүен билгели. Социаль контракт нигезендә дәүләт социаль ярдәме күрсәтү технологиясен гамәлгә кертү аз керемле гаиләләрнең тормыш сыйфатын аларның җайлашу мөмкинлекләрен активлаштыру, ярдәм алучыларның социаль җаваплылыгын арттыру, аларның үз-үзләрен тотышының иждивение мотивын кимету юлы белән яхшыртуга ярдәм итә.

Торак-коммуналь хезмәтләргә тарифлар үсүгә бәйле рәвештә гражданнарның керемнәре кимүне булдырмау, шулай ук, Россия Федерациясе Торак кодексы нигезендә федераль дәрәҗәдә билгеләнгән торак-коммуналь хезмәтләр өчен түләү буенча социаль ярдәм чараларыннан тыш, кулланылган хезмәтләр өчен түләү мөмкинлеген тәэмин итү максатларында,Татарстан Республикасында берничә өстәмә субсидия бүлеп бирелә. Күрсәтелгән социаль ярдәм чараларын күрсәтү исәбенә субсидия алучы гаиләнең торак-коммуналь хезмәтләре өчен түләү күләме керемнең 21 процентыннан артмый.

Соңгы өч елда республикада гражданнарның аерым категорияләренә, балалы гаиләләргә Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслана торган өстәмә социаль ярдәм чаралары билгеләнде, шул исәптән керемнәрне дә исәпкә алып бирелә торган түбәндәгеләр:

даими чит тәрбиягә (ярдәмгә, күзәтүгә) мохтаҗ инвалид балаларга ай саен өстәмә акчалата түләү;

хроник бөер җитешсезлегеннән интегүче, амбулатор гемодиализ ысулы белән дәваланучы затларга дәвалану урынына бару өчен компенсация.

Республика пенсионерларының санатор-курорт дәвалануына керү мөмкинлеген киңәйтү максатында пенсионерның гаиләдәге бер кешегә исәпләнгән уртача кеременә карап юллама бәясенең өлешчә түләве кертелде, бу санатор-курорт дәвалануы белән тәэмин ителгән пенсионерлар санын 10 процентка арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Биш бала тәрбияләгән "Ана даны - Материнская слава" медале белән бүләкләнгән аналарга бер тапкыр акчалата түләү күләме - 25 мең сумга кадәр; алты һәм аннан да күбрәк бала тәрбияләгән аналарга акчалата түләү күләме һәр балага исәпләгәндә 5 мең сумга арта.

Бер үк вакытта өч һәм аннан күбрәк бала туганда гаиләләргә һәр балага 10 мең сум күләмендә бер тапкыр бирелә торган пособие һәм яшь ярымга кадәрге һәр балага 1 мең сум күләмендә айлык пособие билгеләнде.

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында игезәкләр тапкан аналарга,Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең 2013 елның 26 гыйнварындагы 46-п номерлы “Игезәкләре туган аналарга матди ярдәм күрсәтү турында” карары нигезендә, ай саен 1 яшькә җиткәнче 2,0 мең сум күләмендә матди ярдәм бирелә (“Игезәкләр туган аналарга матди ярдәм күрсәтү турында” Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең 2013 елның 26 гыйнварындагы 46-п номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында” Саба муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 14 февралендә кабул ителгән 256-п номерлы карары редакциясендә)Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең «Күпбалалы гаиләләргә матди ярдәм күрсәтү турында " гы 2009 елның 24 апрелендәге 330-п номерлы карары нигезендә өч һәм аннан да күбрәк бала туган гаиләләргә 5,0

мең сум күләмендә матди ярдәм бирелә («Күпбалалы гаиләләргә матди ярдәм күрсәтү турында»Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең 2009 елның 24 апрелендәге 330-п номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында" Саба муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 14 февралендә кабул ителгән 255-п номерлы карары редакциясендә).

«Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларына йөрүче балалары булган гражданнарга социаль ярдәм чаралары бирү турында» Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең 2013 елның 19 сентябрендәге 1195-п номерлы карары нигезендә мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында баланы караган һәм тәрбияләгән өчен ата-аналар түләвенең бер өлешенә өстәмә компенсация билгеләнгән. Өстәмә компенсация җан башына уртача керем аена 20,0 мең сумнан артмаган гражданнарга бирелә.

Саба муниципаль районында дәүләт гаилә сәясәтенең хәзерге вакытта өстенлекле юнәлешләре булып түбәндәгеләр тора:

хезмәт күрсәтүләрнең комплекслылыгы, һәркем өчен мөмкин булуы;

хезмәтләр мөрәҗәгать итүченең яшенә, дине, социаль статусы, яшәү урынына бәйсез рәвештә һәм бары тик ирекле тәртиптә генә күрсәтелә;

консультацияләр клиентларның шәхси тормышы турында алынган мәгълүматның тулы конфиденциальлеген саклап калуга нигезләнә;

белгечләрнең югары профессиональлеге;

клиентлар теләге буенча мөрәҗәгать аноним булырга мөмкин;

кешелеклелек, игелеклелек, игътибар, шәхси якын килү.

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында балалы гаиләләргә социаль ярдәм чаралары федераль һәм республика законнары нигезендә күрсәтелә. «Балалы гражданнарга дәүләт пособиеләре турында» 1995 елның 19 маендагы 81-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вакытлыча хезмәткә сәләтсезлек очрагында һәм ана булуга бәйле рәвештә мәҗбүри социаль иминләштерелергә тиеш булмаган затларга түбәндәгеләр түләнә:

бала туганда бер тапкыр бирелә торган пособие;

хәрби хезмәткә алынган хәрби хезмәткәрнең йөкле хатынына бер мәртәбә пособие;

чакырылыш буенча хәрби хезмәт узучы хәрби хезмәткәрнең баласына айлык пособие;

бала карау өчен ай саен түләнә торган пособие.

"Россия Федерациясендә мәгариф турында" 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә ата-аналарга ата-аналар түләвенең бер өлешенә компенсация түләнә:

беренче балага - мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы дәүләт һәм муниципаль мәгариф оешмаларында баланы карап торган һәм тәрбияләгән өчен ата-ана түләвенең уртача күләменең 20 проценты;

икенче балага - күрсәтелгән түләү күләменең 50 проценты;

өченче балага һәм аннан соңгы балаларга - күрсәтелгән түләү күләменең 70 проценты.

18 яшькә кадәрге балалары булган гражданнарга социаль ярдәмнең республика чаралары "Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында" 2004 елның 8 декабрендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә бирелә. Аларга түбәндәгеләр керә:

Татарстан Республикасы территориясендә билгеләнгән җан башына яшәү минимумы күләменнән артмаган уртача җан башына уртача керемле гаиләләрдән өч яшькә кадәрге балаларны, һәм хроник авырулары булган, ясалма һәм катнаш ашатуда булган,Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау учреждениеләрендә яшәү урыны буенча амбулатор исәптә торучы балаларны табиблар рецептлары буенча махсус сөт продуктлары һәм катнашмалары белән түләүсез тәэмин итү

Өч яшькә кадәрге балаларны исемнәре Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә торган дарулар белән бушлай тәэмин итү;

балаларны лагерьларда, шифаханәләрдә, санаторий-профилакторийларда сәламәтләндерүгә юлламалар бирү.

Җан башына уртача кереме Татарстан Республикасында билгеләнгән яшәү минимумы күләменнән түбәнрәк булган балалы гаиләләрдә 16 яшькә кадәрге балага (гомуми белем бирү учреждениесендә - уку тәмамланганчыга кадәр, әмма 18 яшькә җиткәнче кадәр генә) айлык пособие түләнә.

18 яшькә кадәрге өч һәм аннан да күбрәк баласы булган гаиләләргә, тәрбиягә алган балаларны да кертеп, өстәмә рәвештә түбәндәгеләр бирелә:

6 яшькә кадәрге бала өчен дарулар сатып алуга субсидия;

торак мәйданының Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән социаль нормасы чикләрендә торак өчен түләү чыгымнарының 30 проценты күләмендә субсидия;

халык өчен хезмәт күрсәтүләрнең билгеләнгән нормативлары чикләрендә коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә чыгымнарның 30 проценты күләмендә, ә үзәкләштерелгән җылылык булмаган йортларда яшәүче гаиләләр өчен - халыкка сату өчен билгеләнгән нормалар чикләрендә сатып алына торган ягулык бәясе күләмендә субсидия;

гомуми белем бирү оешмалары укучыларына һәм һөнәри белем бирү оешмалары студентларына аларның укуы тәмамланганчы, әмма 18 яшькә җиткәнче, юлда йөрүгә ай саен бирелә торган субсидия. Субсидия алучылар шәһәр җәмәгать транспортының барлык төрләрендә һәм шәһәр яны автомобиль транспортында йөрү өчен айлык бердәм балалар социаль юл билетын сатып алырга мөмкин.

Юл йөрү өчен субсидияләр шулай ук ятим балаларга, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга һәм мәгариф оешмаларында белем алучы ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар исәбендәге затларга бирелә.

Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 20 августындагы УП-397 номерлы “Бер үк вакытта өч һәм аннан күбрәк бала тууга бәйле рәвештә балалы гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтүнең өстәмә чаралары турында”гы Указы нигезендә түбәндәгеләр түләнә:

бер үк вакытта өч һәм аннан да күбрәк бала туганда һәр балага 10 мең сум күләмендә бер тапкыр бирелә торган пособие;

яшь ярымга кадәр бер үк вакытта туган өч һәм аннан да күбрәк бала тәрбияләүче гаиләләргә һәр балага 1 мең сум күләмендә айлык пособие.

Балалы гаиләләр түбәндәге түләүләрне алырга хокуклы:

Беренче бала туганда ай саен түләнә торган түләү 9373 сум (2020 елның 1 гыйнварыннан әгәр дә гаилә кереме бер гаилә әгъзасына 20170 сумнан кимрәк булса, түләү 3 яшькә кадәр озайтылган);

Хатын-кызларга йөклелек һәм бала табу буенча пособие Социаль иминият фонды (ФСС) аша түләнә - 140 календарь көн өчен уртача хезмәт хакының 100%ы, әмма 322 191,8 сумнан артык түгел (2301,37 сум. × 140 көн) һәм кимендә 55 830,6 сум (12 130 сум. × 24 ай. : 730 көн × 140 көн);

Йөклелекнең башлангыч чорында медицина оешмаларында исәпкә баскан хатын-кызларга бер тапкыр түләнә торган пособие (12 атнага кадәр) - 655,49 сум (2020 елның 1 гыйнварыннан - 675,15 сум);

Бала тугач та бер тапкыр бирелә торган пособие - 17 479,73 сум (бала 2020 елның 1 гыйнварыннан соң туган булса, 18004,12 сум);

Беренче баланы карау буенча ай саен бирелә торган пособие 2020 елның 1 гыйнварыннан - 4852 сум һәм икенче балага - 6751,54 сум;

Баланы гаиләгә тәрбиягә тапшырганда бер тапкыр бирелә торган пособие - 2020 елның 1 гыйнварыннан 18 143,96 сум;

Чакырылыш буенча хәрби хезмәт узучы хәрби хезмәткәрнең йөкле хатынына бер мәртәбә пособие - 27680,97 сум;

Чакырылыш буенча хәрби хезмәт узучы хәрби хезмәткәрнең баласына айлык пособие - 11863,27 сум;

Аз керемле гаиләләргә 3 айдан 1 елга кадәр “Социаль контракт” төзү мөмкинлеге бар.

Авыр тормыш хәлендә калган һәм дәүләт тарафыннан социаль ярдәмгә мохтаҗ балалы гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтү чараларын күрсәтү системасының иң мөһим өлешләренең берсе булып халыкка дәүләт социаль ярдәме күрсәтүнең эзлекле гамәлгә ашырыла торган программасы тора.

Дәүләт социаль ярдәмен алучылар арасында керемнәрнең түбән дәрәҗәсенә бәйле үз тормыш проблемаларын мөстәкыйль хәл итү мөмкинлеге булмаган гражданнар шактый өлешне тәшкил итә. Бу, беренче чиратта, инвалид балалы гаиләләр, тулы булмаган һәм күпбалалы гаиләләр.

Дәүләт хакимияте органнарының һәм җирле үзидарә органнарының иң мөһим бурычы - гражданнарның һәм балалы гаиләләрнең керем дәрәҗәсенә бәйле мәсьәләләрне хәл итү, шул

исәптән «социаль контрактлар» төзү һәм Саба муниципаль районында аз тәэмин ителгән гаиләләрнең санын 2025 елга 50 %ка кимету.

Баланың беренче һәм иң мөһим хокукларыннан берсе - гаиләгә хокук. Нәкъ менә гаилә даирәсе балага шәхес буларак формалашырга һәм җәмгыятьтә тормышка әзер булырга мөмкинлек бирә. Шуңа күрә балачакны саклауның беренче бурычы - бала өчен кан гаиләсен саклау, аны реабилитацияләү, баланы тәрбияләү өчен шартлар тудырырлык хәлдә булмаган очракта гаиләне торгызу.

Безнең районда ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә урнаштыру буенча дәүләт ярдәме чаралары, ведомствоара хезмәттәшлек, массакүләм мәгълүмат чаралары һәм халык белән бергәләп эшләү нәтиҗәсендә соңгы елларда районда ятим балаларның һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларны гаиләгә урнаштыру буенча уңай тенденцияләр билгеләнде (алга таба - ятим балалар).

"Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру буенча кайбер чаралар турында" Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 28 декабрендәге 1688 номерлы Указын үтәү максатларында, "Татарстан Республикасы Гаилә кодексының 141.1 статьясына үзгәреш кертү турында" 2013 елның 13 июлендәге N 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы кабул ителде, аның нигезендә 2013 елның 1 гыйнварыннан үз вазыйфаларын түләүле нигездә башкаручы опекуннарга яисә попечительләргә тиешле түләүле һәр тәрбияләнүчегә Татарстан Республикасында 3 мең сум күләмендә бүләкләү билгеләнә.

Моннан тыш, Татарстан Республикасы Гаилә кодексы белән түләүле шартларда (шул исәптән тәрбиягә бала алган ата-аналарга) вазыйфаларын башкаручы опекуннарга (попечительгә) өстәмәләр билгеләнгән:

педагогик яисә медицина белеме булган тәрбиягә бала алучы ата-аналарга хезмәт өчен түләүнең федераль законда билгеләнгән минималь күләменең 50 проценты;

3 яшькә җитмәгән тәрбиягә алган баланы ,я инвалид баланы, я психик яисә физик үсештә тайпылышы булган баланы, я девиант тәртибе булган баланы тәрбияләү өчен бүләкләүнең билгеләнгән күләменең 30 проценты

"Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм турында" 2004 елның 8 декабрендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән 18 яшькә кадәрге өч һәм аннан да күбрәк баласы булган гаиләләргә, тәрбиягә алган балаларны да кертеп,түбәндәге социаль ярдәм чаралары билгеләнде:

6 яшькә кадәрге бала өчен дарулар сатып алуга субсидия;

халык өчен хезмәт күрсәтүләрнең билгеләнгән нормативлары чикләрендә коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә чыгымнарның 30 проценты күләмендә, ә үзәкләштерелгән җылылык булмаган йортларда яшәүче гаиләләр өчен - халыкка сату өчен билгеләнгән нормалар чикләрендә сатып алына торган ягулык бәясе күләмендә субсидия;

торак мәйданының Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән социаль нормасы чикләрендә торак өчен түләү чыгымнарының 30 проценты күләмендә субсидия;

гомуми белем бирү учреждениеләре һәм башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләре укучыларына аларның укуы тәмамланганчыга кадәр, әмма 18 яшькә җиткәнчегә кадәр генә юл йөрү өчен айлык субсидия.

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында гаиләгә һәм балаларга социаль хезмәт күрсәтү системасы түбәндәге оешмалар тарафыннан тәкъдим ителә:

Оешмаларның төрләре	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел
Балалар һәм яшүсмерләр өчен социаль приютлар (Иске Икшермә авылы)	1	1	1	1	1
Акылга зәгыйфь балалар өчен интернат-балалар йортлары (Югары Утар авылы)	1	1	1	1	1
Өлкәннәр һәм инвалидлар интернат-йорты (Лесхоз бистәсе)	1	1	1	1	1

Өлкәннәр өчен психоневрологик интернат – йортлар	-	-	-	-	-
Халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплексы үзәкләренең (Байлар Сабасы ш.т.п.) гаиләгә һәм балаларга социаль ярдәм күрсәтү бүлекләре	1	1	1	1	1
Автономияле коммерцияле булмаган реабилитация үзәге (Шәмәрдән авылы)	1	1	1	1	1
Республика матди ярдәм үзәгенең (Байлар Сабасы ш.т.п.) 36 нчы филиалы	1	1	1	1	1

Медицина-социаль экспертиза органнарында яңадан таныклау узган инвалидларга торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә субсидияләр-ташламалар бирү процедурасы гадиләштерелде, ул хәзерге вакытта ведомствоара хезмәттәшлек тәртибендә алынган мәгълүматлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Социаль яклау органнарына мөрәҗәгать иткәндә гражданнар гаризалар һәм документларны электрон формада, шул исәптән 14 хезмәт буенча дәүләт хезмәтләре Порталы аша бирү мөмкинлегенә ия, гражданнар документлары белән эшләү «Халыкның социаль регистры» дәүләт мәгълүмат системасы функционалын кулланып башкарыла.

Хәзерге вакытта тармакта гамәлгә кертелгән автоматлаштырылган процессларны, шул исәптән гражданнарның аерым категорияләренә субсидияләр һәм ташламалар билгеләү буенча мәгълүмати системаны яхшырту буенча актив эш алып барыла; социаль ярдәм чараларын алучыларның шәхси эшләрен электрон саклагычлар; "Халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләре эшчәнлеген автоматлаштыру" автоматлаштырылган мәгълүмат системасы; "Татарстан Республикасында инвалидларның мәгълүматлар базасы" мәгълүмат системасы; "Татарстан Республикасында социаль куркыныч хәлдә булган балигъ булмаганнарны һәм аларның гаиләләрен исәпкә алу һәм мониторинглау" автоматлаштырылган мәгълүмат системасы.

Татарстан Республикасында халыкны социаль яклау өлкәсендә гамәлгә ашырыла торган дәүләт сәясәтенең өстенлекле юнәлешләре түбәндәгеләр:

халыкны социаль яклау өлкәсендә гражданнарга күрсәтелә торган дәүләт хезмәтләрен сыйфат һәм арзанлык таләпләреннән чыгып күрсәтүне камилләштерү;

гаиләсендә баланы саклап калуны тәэмин итә торган гаиләнең социаль яклау системасын ныгыту, авыр тормыш хәленә эләккән балаларның үсеше һәм яшәеше өчен уңай шартлар тудыру, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә урнаштыруның төрле рәвешләрен үстерү;

гражданнарга, беренче чиратта ветераннарга һәм инвалидларга социаль хезмәт күрсәтү системасын камилләштерү;

Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең тормыш эшчәнлегенең төп чикләүләреннән чыгып, аерым ихтыяҗларын исәпкә алып, тоткарлыксыз үтеп керү һәм хезмәтләрне алу өчен социаль инфраструктураның өстенлекле объектларыннан файдалану мөмкинлеген тәэмин итү

Халыкны социаль яклау өлкәсендә дәүләт социаль йөкләмәләрен үтәүне камилләштерү, кулланучылар өчен сыйфатлы дәүләт хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеген арттыру яңа технологияләрне, инновацион алымнарны кертмичә, шулай ук дәүләт хезмәтләрен электрон рәвештә күрсәтүгә күчүдән башка мөмкин түгел.

2. Программаны гамәлгә ашыруның төп максатлары һәм бурычлары, сроклары һәм этаплары

Хәзерге вакытта гамәлдәге законнар һәм халыкка социаль ярдәм күрсәтү, өлкән яшьтәге гражданнарга һәм инвалидларга социаль хезмәт күрсәтү өлкәсендә билгеле бер вәкаләтләр

нигезендә гражданнарның социаль гарантияләрен гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары эшчәнлегенең мөһим юнәлеше булып тора.

Моннан тыш, җәмгыятьтә гаиләнең, баланың, җаваплы ата-ананың кыйммәтләрен формалаштыру; аны иртә ачыклауга нигезләнгән гаиләдәге начар тормыш рәвешен профилактикалауны тәэмин итү; авыр тормыш хәлендә калган гаиләгә ведомствоара нигездә күрсәтелә торган адекват ярдәм ; баланы туган гаиләдә тәрбияләү өстенлеге; социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләр санын киметү; ата-ана хокукларыннан мәхрүм итү очракларын кыскартуга, "хәвеф-хәтәр төркеменә" керә торган гаиләләрне ачыклауга, аларны социаль тәэмин итүгә һәм реабилитацияләүгә, балалар белән рәхимсез мөгамәлә кылу очраклары санын киметүгә, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калучы балалар санын киметүгә юнәлдерелгән нәтиҗәле механизмнар булдыру аеруча актуаль булып тора.

Программаның максаты - социаль ярдәмнең нәтиҗәле адреслы системасын булдыру һәм социаль хезмәтләр күрсәтү, шулай ук гражданнарның аерым категорияләренең тормыш сыйфатын арттыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы гражданнарының аерым категорияләренә тормыш сыйфатын яхшырту һәм социаль ярдәм чаралары күрсәтү;

өлкән яшьтәге гражданнарга социаль ярдәм күрсәтү;

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында яшәүче халыкка социаль хезмәт күрсәтүнең нәтиҗәлелеген һәм сыйфатын арттыру;

үсештә һәм сәламәтлектә тайпылышлар булган балаларны тәрбияләүче гаиләләрне озата бару буенча ведомствоара хезмәттәшлек механизмын булдыру;

3 яшькә кадәрге балаларның тормыш сыйфатын һәм сәламәтлеген арттыру;

ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбиягә урнаштыру өчен уңай шартлар тудыру.

Күрсәтелгән максатларга һәм бурычларга ирешү ике ярдәмче программаны башкару кысаларында гамәлгә ашырылачак:

2024 - 2026 елларга «Социаль түләүләр»;

"2024 - 2026 елларга гаиләләрнең социаль-икътисадый хәлен яхшырту".

Программаны гамәлгә ашыру сроклары: 2024 - 2026 еллар.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

2024-2026 елда Программаны финанслауның гомуми күләме Саба муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 81 650,400 мең сум тәшкил итәчәк.

Шул исәптән еллар буенча:

2024 ел - 26 713,200 мең сум;

2025 ел - 27 220,000 мең сум;

2026 ел - 27 717,200 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә аныкланачак.

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаның заказчысы Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге.

Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге Программаны эшләүчеләр белән берлектә Программаны гамәлгә ашыру, аңа үзгәрешләр кертү, шулай ук Программаның нәтиҗәлелеген бәяләү, чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет ихтыяҗын формалаштыру процессында уртак эшчәнлекне координацияләүне тәэмин итә.

5. Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәләре

Халыкка күрсәтелә торган адреслы социаль ярдәмнең көчәюе ярлылык процентын киметергә, җәмгыятьтә социаль климатны яхшыртырга, шулай ук барлык дәрәҗәдәге бюджетларның акчаларын нәтиҗәлерәк файдаланырга мөмкинлек бирәчәк.

Балалы гаиләләргә социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру һәр гаиләнең, аеруча күпбалалы гаиләнең керемен арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында социаль хезмәтләр күрсәтүне оештыруны камилләштерү гражданнарның тормыш сыйфатын яхшыртуга, аларның физик һәм психик сәламәтлеген ныгытуга ярдәм итәчәк.

Гаиләне ныгыту һәм яклау юнәлешләре буенча үткәрелә торган чаралар, Татарстан Республикасының гамәлдәге дәүләт программаларында каралган башка чаралар белән беррәттән, кайбер төп бурычларны - гаиләләрнең тормыш дәрәҗәсен һәм сыйфатын күтәрүне; гаиләне ныгыту һәм яклауны, җәмгыять тормышында гаиләнең ролен күтәрүне, гаиләдәге начар тормыш рәвешен профилактикалауны һәм җиңеп чыгуны хәл итәргә ярдәм итәчәк.

2024-2026 елларга Саба муниципаль
районы халкын адреслы социаль
яклауның муниципаль программасына
1 номерлы кушымта

"2024-2026 елларга социаль түләүләр"
1 нче ярдәмче программа

1 ярдәмче программа паспорты

1 Ярдәмче программа исеме	«2024-2026 елларга социаль түләүләр» (алга таба - 1 Ярдәмче программа)
1 Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, «Балкыш» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге» ДАСХКУ (алга таба «Балкыш» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге ХСХККҮ), Республика матди ярдәм үзәгенең 36 нчы филиалы (алга таба - РМЯҮ 36 филиалы), Саба муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге.
1 нче ярдәмче программаның максаты:	Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы гражданнарының аерым категорияләренең тормыш сыйфатын яхшырту һәм аларның социаль ярдәм чараларына хокукларын тәэмин итү
1 Ярдәмче программаның бурычлары	1. Гражданнарның аерым категорияләренә РФ, ТР һәм Саба муниципаль районының гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган социаль ярдәм чаралары күрсәтү. 2. Белем бирү учреждениеләрендә укучыларны тукландыру. Әлеге программаның чаралары 1 кушымтада күрсәтелгән.
1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2024 - 2026 еллар
1 Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	2024-2026 елларда ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Саба муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 12 827,000 мең сум тәшкил итәчәк. Шул исәптән еллар буенча: 2024 ел - 4 124,900 мең сум; 2025 ел - 4 283,500 мең сум; 2026 ел - 4 418,600 мең сум. 1 Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.
1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәләре	1 Ярдәмче программа кысаларында социаль ярдәм чараларына аерым категориядәге гражданнарның хокукларын үз вакытында һәм тулы күләмдә тәэмин итүне оештыруга, шулай ук Саба муниципаль районы мәгариф учреждениеләрендә укучыларны ашату белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар гамәлгә ашырылачак.

1. 1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеш фаразы

Әлеге 1 Ярдәмче программа Саба муниципаль районы гражданнарының аерым категорияләренең тормыш сыйфатын күтәрү һәм социаль ярдәм күрсәтү чараларына хокукларын тәэмин итү максатларында эшләнде.

Саба муниципаль районында балалы гаиләләргә социаль ярдәм чаралары федераль һәм республика законнары нигезендә күрсәтелә. «Балалы гражданнарга дәүләт пособиеләре турында» 1995 елның 19 маендагы 81-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вакытлыча хезмәткә сәләтсезлек очрагында һәм ана булуга бәйле рәвештә мәҗбүри социаль иминләштерелергә тиеш булмаган затларга түбәндәгеләр түләнә:

бала туганда бер тапкыр бирелә торган пособие;

хәрби хезмәткә алынган хәрби хезмәткәрнең йөкле хатынына бер мәртәбә пособие;

чакырылыш буенча хәрби хезмәт узучы хәрби хезмәткәрнең баласына айлык пособие;

бала карау өчен ай саен түләнә торган пособие.

Саба муниципаль районында Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең “Игезәкләре туган аналарга матди ярдәм күрсәтү турында” 2013 елның 26 гыйнварындагы 46-п номерлы карары белән җирле бюджет акчалары хисабына игезәкләр тапкан аналарга ай саен 1 яшькә кадәр 2,0 мең сум күләмендә матди ярдәм түләү каралган (Саба муниципаль районы Башкарма комитетының «Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең «Игезәкләре туган аналарга матди ярдәм күрсәтү турында" 2013 елның 26 гыйнварындагы 46-п номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында " гы 2020 елның 14 февралендәге 256-п номерлы карары редакциясендә) 2020 елның 9 аенда игезәкләр тапкан аналарга матди ярдәм 11 гаиләгә түләнгән.

Шулай ук Саба муниципаль районында Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең 2009 елның 24 апрелендәге «Күпбалалы гаиләләргә матди ярдәм күрсәтү турында» 330-п номерлы карары белән җирле бюджет акчалары хисабына күпбалалы гаиләләргә өченче һәм аннан соңгы туган һәр баласы өчен 5,0 мең сум күләмендә матди ярдәм күрсәтү каралган («Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең «Күпбалалы гаиләләргә матди ярдәм күрсәтү турында» 2009 елның 24 апрелендәге 330-п номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында» Саба муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 14 февралендә кабул ителгән 255-п номерлы карары редакциясендә). 2020 елның 9 аенда күпбалалы гаиләләргә өченче һәм аннан соңгы туган балалары өчен матди ярдәм 99 гаиләгә түләнгән.

1 Ярдәмче программа кысаларында социаль ярдәм чараларына аерым категориядәге гражданнарның хокукларын үз вакытында һәм тулы күләмдә тәэмин итүне оештыруга, шулай ук Саба муниципаль районы мәгариф учреждениеләрендә укучыларны ашату белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар гамәлгә ашырылачак.

2. 1 Ярдәмче программаның төп максатлары һәм бурычлары, гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

1 Ярдәмче программаның максаты - тормыш сыйфатын яхшырту һәм Саба муниципаль районы гражданнарының аерым категорияләренә социаль ярдәм чаралары хокукы тәэмин итү.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- гражданнарның аерым категорияләренә социаль ярдәм чараларын күрсәтү;
- мәгариф учреждениеләрендә укучыларны уку чорында тукландыру белән тәэмин итү.

Гражданнарның аерым категорияләренә социаль ярдәм чараларын күрсәтү бурычын гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге чараларны үтәүне тәэмин итәргә кирәк:

- вакцинадан соң өзлегүләр барлыкка килгәндә гражданнарга бер мәртәбә бирелә торган пособие һәм айлык акчалата компенсация бирү;
- инвалидларга транспорт чаралары хуҗаларының граждан җаваплылыгын мәҗбүри иминләштерү шартнамәләре буенча иминият премияләре компенсацияләрен бирү;

- аерым категория гражданнарга торак-коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр-ташламалар бирү;

- гражданнарга торак урыны һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр бирү;

- хроник бөер җитешсезлеге белән интегүче затларга, амбулатор гемодиализ методы белән дәваланучы затларга амбулатор гемодиализ узган урынга транспортта бару һәм кире яшәү урынына кайту өчен чыгымнарын компенсацияләү;

- авыл җирлегендә, эшчеләр поселокларында (шәһәр тибындагы поселокларда) эшләүче һәм яшәүче гражданнарның аерым категорияләренә торак урыны һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр-ташламалар бирү;

- даими чит тәрбиягә мохтаҗ булган инвалид балаларга айлык акчалата түләү;

- аерым категориядәге гражданнарны санатор-курорт дәвалавы белән тәэмин итү һәм аз керемле гражданнарга матди ярдәм күрсәтү;

- оештыру һәм социаль әһәмиятле чаралар уздыру;

- җирләүгә социаль пособие бирү һәм мәет җирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге буенча чыгымнарны каплау;

- “СССРның мактаулы доноры”, “Россиянең мактаулы доноры” билгеләре белән бүләкләнгән затларга еллык акчалата түләү;

- онкология авыруларыннан интегүче затларга махсуслаштырылган онкологик ярдәм күрсәтүче Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау учреждениеләренә дәвалану урынына транспортта бару һәм яшәү урынына кире кайту чыгымнарын компенсацияләү ;

- гаиләләрдән, балалар йортларыннан, интернат мәктәпләрдән, махсус укыту-тәрбия учреждениеләреннән һәм балалар өчен башка учреждениеләрдән рөхсәтсез киткән балигъ булмаганнарны йөртүне тәэмин итү;

- инвалидларны реабилитацияләүнең техник чаралары республика исемлегенә ярашлы рәвештә реабилитацияләүнең техник чаралары белән тәэмин итү;

вакытлыча хезмәткә яраксызлык очрагында һәм ана булу сәбәпле мәҗбүри социаль иминләштерелергә тиеш булмаган гражданнарга дәүләт пособиеләрен түләү.

Укыту чорында белем алучыларны туклану белән тәэмин итү бурычын гамәлгә ашыру кысаларында белем бирү оешмаларында укучыларны туклandыру белән тәэмин итәргә кирәк.

Әлеге 1 Ярдәмче программа чаралары «2024-2026 елларга социаль түләүләр» ярдәмче программасына 1 нче кушымтада күрсәтелгән

1 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2024 - 2026 еллар.

3. 1 Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итү

2024-2026 елларда ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Саба муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 12 827,000 мең сум тәшкил итәчәк.

Шул исәптән еллар буенча:

2024 ел - 4 124,900 мең сум;

2025 ел - 4 283,500 мең сум;

2026 ел - 4 418,600 мең сум.

1 Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.

4. 1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

1 Ярдәмче программаның заказчысы - РФ, ТР һәм Саба муниципаль районының гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге

1 Ярдәмче программаны эшләүчеләр булып Саба муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау

министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, «Балкыш» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге» ДАСХКУ (алга таба «Балкыш» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге ХСХККҮ), Республика матди ярдәм үзәгенең 36 нчы филиалы (алга таба - РМЯҮ 36 филиалы), Саба муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге тора.

1 Ярдәмче программа чараларының заказчысы һәм төп эшләүчеләре түбәндәгеләрне гамәлгә ашыралар:

- чаралар үтәлешенең барышын тикшереп тору;

-башкаручылар тарафыннан бүлеп бирелә торган финанс чараларының рациональ файдаланылуын тикшереп тору;

- 1 Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру өчен бүлеп бирелә торган максатчан күрсәткечләрнең һәм ярдәмче чаралар буенча чыгымнарның финанс чараларын, 1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмын һәм аны башкаручыларның составын исәпкә алып аныклау.

5.1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтиҗәләре

Күрсәтелгән юнәлешләр буенча үткәрелә торган чаралар социаль юнәлешле башка чаралар белән беррәттән халыкның тормыш дәрәҗәсен һәм сыйфатын эзлекле күтәрү, балалары булган гаиләләрнең керемнәрен арттыру; керемнәре Татарстан Республикасында билгеләнгән халыкның яшәү минимумы күләменә җиткән яисә аны социаль ярдәм,дәүләт ярдәме чараларын күрсәтү исәбенә узып киткән гражданнарның санын арттыру кебек кайбер төп бурычларны хәл итүгә ярдәм итәчәк.

2024-2026 елларга Саба муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау муниципаль программасының 1-нче ярдәмче программасына 1 нче кушымта

1 Ярдәмче программа чаралары

№	Чараның атамасы	Финанслау чыганагы	Җаваплы
I. Гаиләне, аналарны һәм балаларны социаль яклау законнарын гамәлгә ашыру буенча гамәлдәге законнарда каралган чаралар.			
1.	Балаларга һәм балалы гаиләләргә РФ һәм ТР закон һәм норматив актларында каралган социаль ярдәм чараларын күрсәтү, шул исәптән пенсияләр, пособиеләр, ЕДВ, субсидияләр, социаль өстәмә түләүләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм, ана капиталы һ.б. түләү.	-	ОСЗ, УПФ, ФСС, ЦРБ, ОМС, предприятие һәм оешмалар җитәкчеләре
2.	Инвалид балалар, күпбалалы, аз керемле гаиләләр, хәвеф-хәтәр төркемендәге гаиләләр турындагы мәгълүмат банкын актуаль халәттә тоту.	-	ОСЗ, «Мәгариф идарәсе» МКУ, КЦСОН «Балкыш» профилактика системасы субъектлары
3.	Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны балалар учреждениеләренә вакытында урнаштыру, аларны акчалата тәэмин итү.	-	ОСЗ, «Мәгариф идарәсе» МКУ, район Башкарма комитетының опека һәм попечительлек хезмәте
4.	Аз керемле гаиләләрдән булган балалар һәм яшүсмерләрнең, инвалид балалары булган гаиләләрнең сәламәтлекләрен кайгырту һәм аларның ялын оештыру	Җирле бюджет	«Мәгариф идарәсе» МКУ, СЯО, ҮРХ, «Балкыш» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге
5.	Аз керемле гаиләләрдә өч яшькә кадәрге балаларны махсус сөт продуктлары һәм катнашмалары белән түләүсез тәэмин итү	-	ҮРХ, СЯО, Саба муниципаль районындагы 36 нчы РЦМП филиалы
6.	Аз керемле гаиләләргә матди ярдәм күрсәтү	"Кайгырту" хәйрия фонды	СЯО, ХСХКҮ, халыкны социаль яклау буенча район комиссиясе, “Кайгырту” фонды җитәкчелеге
7.	Балигъ булмаганнар арасында күзәтүчесезлекне һәм караучысызлыкны профилактикалау эшен оештыру.	-	ОСЗ, "Мәгариф идарәсе" МКУ, МСРК, КДН, ПДН, ЦРБ, КЦСОН, "Тургай" социаль приюты.
8.	Үсеп килүче буын арасында наркотиклар куллануны булдырмау эшен оештыру	-	ОСЗ, «Мәгариф идарәсе» МКУ, РОВД, КДН, ПДН, ЦРБ, ЦСОН
9.	Ятим балаларга һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларга опеканы һәм попечительлекне вакытында рәсмиләштерү	-	“Мәгариф идарәсе” МКУ, Саба муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек органы

10.	5 һәм аннан да күбрәк балалары булган күпбалалы аналар документларын «Ана даны -Материнская слава» медале белән бүләкләүгә әзерләү	-	ОСЗ, КЦСОН
11.	Аз керемле, тулы булмаган гаиләләрдән балаларны өстенлекле эшкә урнаштыру	-	ЦЗН
12.	Инвалидларны махсуслаштырылган эш урыннары булган эшкә урнаштыру	-	ЦЗН
13.	«Дулкын» район телерадиокомпаниясе тапшыруларында балаларны һәм яшьләрне тәрбияләү мәсьәләләре буенча даими рубрика булдыру	-	"Дулкын" ТРК
14.	Балаларны һәм балалы гаиләләрне социаль яклау мәсьәләләре буенча халыкка мәгълүмат бирү (законнар һәм норматив документларны бастырып чыгару һәм яңгырату)	-	ОСЗ, УПФ, ФСС, ЦРБ, «Мәгариф идарәсе» МКУ, «Саба дулкыннары» ТРК, «Саба таннары» газетасы редакциясе
II. Гаиләне, аналарны һәм балаларны социаль яклау законнарын гамәлгә ашыру буенча өстәмә чаралар.			
1.	Район һәм республика конкурсларында, фестивальләрендә җиңүчеләрне - мәктәп укучыларын матди бүләкләү.	Җирле бюджет	“Мәгариф идарәсе” МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
2.	Укучыларны - район һәм республика спорт ярышлары призерларын матди бүләкләү	Җирле бюджет	“Мәгариф идарәсе” МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
3.	Мәктәп предметлары буенча район һәм республика олимпиадалары призерларына - мәктәп укучыларына акчалата премияләр бирү	Җирле бюджет	«Мәгариф идарәсе» МКУ
4.	Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларына йөрүче балалары булган гражданнарга компенсация түләүләре бирү.	Җирле бюджет	«Мәгариф идарәсе» МКУ, ОСЗ, 36 нчы РЦМП филиалы
5.	Ятим балаларга һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга кием-салым, аяк киеме сатып алуга бер мәртәбә пособие түләү	-	«Мәгариф идарәсе» МКУ, ОСЗ, 36 нчы РЦМП филиалы
6.	Матди техник база булдыру һәм балалар һәм яшүсмерләр белән ата-аналары өчен физкультура-савыктыру һәм ял итү чаралары уздыру;	Җирле бюджет	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, КЦСОН
7.	«Булачак әниләр мәктәбе», «Яшь гаиләләр мәктәбе» эшен оештыру	-	ЦРБ, ОСЗ, КЦСОН
8.	3 һәм аннан да күбрәк бала тууга матди ярдәм күрсәтү	Җирле бюджет	КЦСОН, Башкарма комитет
9.	Игезәкләр тапкан аналарга, алар 1 яшькә җиткәнче, матди ярдәм күрсәтү	Җирле бюджет	КЦСОН, Башкарма комитет
10.	Халыкара гаилә көне, Халыкара балаларны яклау көне, Халыкара әниләр көне, Халыкара хатын-кызлар көне үткәрү.	Җирле бюджет	“Мәгариф идарәсе” МКУ, ОСЗ, мәдәният бүлеге, ЗАГС, КЦСОН
11.	Ятим балаларга бюджет өлкәсе хезмәткәрләре балаларына, мәктәп укучыларына, һәм ата-аналары (яки берсе тулы булмаган гаиләдә) җитди сәбәпләр аркасында эшләмәгән гаиләләрдән булган балаларга яңа ел бүләкләре әзерләү	Җирле бюджет	Бюджет оешмалары

12.	Балалар, үсмерләр, яшьләр өчен физкультура-сәламәтләндерү, ял итү һәм иҗат чаралары үткәрү.	Җирле бюджет	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, мәдәният бүлеге
III.	**Гамәлдәге законнарда каралган өлкән яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны социаль яклауны камилләштерү чаралары**		
1.	РФ, ТР һәм муниципаль районның гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган социаль ярдәм чараларын күрсәтү, шул исәптән пенсияләр, пособиеләр, ЕДВ, ДМО, субсидияләр, социаль өстәмә түләүләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм түләү.	Җирле бюджет	Башкарма комитет, предприятиеләр, оешмалар җитәкчеләре, ОСЗ, ПФ
2.	Барлык категориядәге инвалидлар, сугыш һәм хезмәт ветераннары, ЧАЭС, «МАЯК» ҖБндә аварияләрне бетерүдә катнашучылар, реабилитацияләнгән гражданнар, чит карауга мохтаҗ ялгыз затлар турындагы мәгълүматлар банкын актуаль халәттә тоту.	-	ОСЗ, ОМС, ветераннар советы, КЦСОН
3.	Өлкән яшьтәге гражданнарга һәм авыр тормыш хәлендә калган инвалидларга матди ярдәм күрсәтү	"Кайгырту" хәйрия фонды	ОСЗ, КЦСОН халыкны социаль яклау буенча район комиссиясе, “Кайгырту” фонды җитәкчелеге
4.	Өлкән яшьтәге гражданнарга һәм инвалидларга социаль ярдәм чараларын алуга хокук бирә торган документларны бирү эшен оештыру	-	ОСЗ, филиал РЦМП №36, КЦСОН
5.	Өлкән яшьтәге ялгыз гражданнарны һәм даими чит ярдәмгә мохтаҗ инвалидларны вакытында ачыклау, аларга,шул исәптән өйдә, кирәкле социаль хезмәтләр күрсәтү	-	ОСЗ, КЦСОН
6.	Өлкән яшьтәге ялгыз гражданнарны һәм инвалидларны гомуми типтагы интернат-йортларга урнаштыру	-	ОСЗ, КЦСОН, өлкәннәр һәм инвалидлар өчен Лесхоз интернат-йорты (ДИПИ), җирлекләр башлыклары
7.	Автономияле коммерциячел булмаган оешмада (АНО) “Балкыш” тернәкләндерү үзәгендә (Сияние), республика тернәкләндерү учреждениеләрендә өлкән яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны реабилитацияләү эшен оештыру	-	ОСЗ, «Балкыш» тернәкләндерү үзәге (Сияние), КЦСОН
8.	Өлкән яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны санатор-курорт дәвалануына юлламалар белән тәэмин итү	-	ОСЗ, ЦРБ, ФСС
9.	Инвалидларны реабилитацияләүнең техник чаралары белән тәэмин итү	-	ФСС
10.	Өлкән яшьтәге гражданнарга һәм инвалидларга социаль хезмәт күрсәтү эшен оештыру	-	ОСЗ, КЦСОН
11.	Өлкән яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны социаль яклау мәсьәләләре буенча халыкка мәгълүмат җиткерү (законнар һәм норматив документлар бастыру һәм яңгырату)	-	ОСЗ, УПФ, ФСС,ЦРБ, «Мәгариф идарәсе» МКУ, «Дулкын» ТРК, «Саба таңнары» газетасы редакциясе
12.	90 яшькә җиткән һәм аннан өлкәнрәк пенсионерларга матди ярдәм күрсәтү.	Җирле бюджет	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты
IV.	**Өлкән яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны социаль яклауның өстәмә чаралары.**		

1.	Авыл хуҗалыгы предприятиеләрендә эшләп чыккан өлкән яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны ташламалы бәядән терлек азыгы һәм фураж белән тәэмин итү.	Предприятиеләр һәм оешмалар	Предприятиеләр һәм оешмалар
2.	Йортлары янган кешеләргә агач бирү	Җирле бюджет	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты
3.	Җиңү көнен, Халыкара өлкәннәр көнен, Халыкара инвалидлар көнен, ЧАЭС та зыян күрүчеләрне искә алу көнен бәйрәм итүгә бәйле рәвештә мәдәни-массакүләм чаралар һәм хәйрия акцияләре оештыру, шул исәптән Бөек Ватан сугышы ветераннары, һәлак булганнарның тол хатыннары һәм Бөек Ватан сугышы ветераннары, бюджет оешмалары пенсионерлары, ликвидацияләнгән предприятиеләр һәм пенсионерлар белән чаралар үткәрүгә, "алтын юбилярлар"ны хөрмәтләү һәм 50 ел бергә яшәгән кешеләрне бүләкләү.	Җирле бюджет	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты, ОСЗ, КЦСОН, Мәдәният бүлеге (ОК), РВК, ЗАГС, "Мәгариф идарәсе" МКУ, "Дулкын" ТРК
4.	Өлкән яшьтәге гражданнар һәм инвалидлар өчен физкультура-савыктыру, ял итү һәм иҗади чаралар үткәрү	Җирле бюджет	ОДМС
5.	Бөек Ватан сугышы ветераннарына, Бөек Ватан сугышында һәлак булган ветераннарның тол хатыннарына, Бөек Ватан сугышында үлгән ветераннарының тол хатыннарына матди ярдәм күрсәтү	Җирле бюджет	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты

Оешманың кыскартылган билгеләре:

ОСЗ - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге;

КЦСОН - «Балкыш» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге;

ОДМС - Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге;

ОК - Саба муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге;

РВК - Саба һәм Теләче районнары буенча Татарстан Республикасы хәрби комиссариаты бүлеге;

ЗАГС - Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының ГХАТ бүлеге;

ЦРБ - «Саба үзәк район хастаханәсе» ДАССУ;

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының «Мәгариф идарәсе» МКУ;

УПФ - Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы Саба һәм Теләче районнары буенча идарәсе;

ОМС - җирле үзидарә органнары;

ЦЗН - Саба муниципаль районы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге;

«Тургай» балалар һәм яшүсмерләр социаль приюты» ДКУ

«Лесхоз өлкәннәр һәм инвалидлар интернат-йорты» ДАСХКУ

2024-2026 елларга Саба муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау буенча муниципаль программаның 1 ярдәмче программасына 2 нче кушымта

«2024-2026 елларга социаль түләүләр»
1ярдәмче программаны ресурслары белән тәэмин итү

Ярдәмче программа исеме	Финанслау чыганагы	Финанслау күләме (мең сумнарда)		
		2024 ел	2025 ел	2026 ел
"2024 - 2026 елларга социаль түләүләр"	Җирле бюджет	4 124,900	4 283,500	4 418,600
Барлыгы		**12 827,000**		

2024-2026 елларга Саба муниципаль районы халкын адреслы социаль яклауның муниципаль программасына 2 нче кушымта

«2024 - 2026 елларга гаиләләрнең социаль-икътисадый хәлен яхшырту» 2 нче ярдәмче программа

2 Ярдәмче программа паспорты

2 Ярдәмче программаның исеме	«2024 - 2026 елларга гаиләләрнең социаль-икътисадый хәлен яхшырту» (алга таба - 2 ярдәмче программа)
2 Ярдәмче программаның төп эшләүчеләре	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге, Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе
2 нче ярдәмче программаның максаты:	Гаиләгә ярдәм, гаиләне,гаилә тормышы кыйммәтләрен ныгыту һәм яклау, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы гаиләләренең тормыш сыйфатын яхшырту
2 Ярдәмче программаның бурычлары	1.Гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтү чаралары системасын үстерү; 2. Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбиягә урнаштыру өчен уңайлы шартлар тудыру; 3. Гаилә бәхетсезлеген, балалар күзәтүчесезлеген һәм караучысызлыгын профилактикалау.
2 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2024 - 2026 еллар
2 Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	2024-2026 елларда 2 Ярдәмче программаны Саба муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына финанслауның гомуми күләме 68 823,400 мең сум тәшкил итәчәк. Шул исәптән еллар буенча: 2024 ел - 22 588,300 мең сум; 2025 ел - 22 936,500 мең сум; 2026 ел - 23 298,600 мең сум. 2 ярдәмче Программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) карары нигезендә төгәлләштереләчәк.
2 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган соңгы нәтиҗәләре	2 Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 ел ахырына тулы күләмдә түбәндәге түләүләр белән тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк: һөнәри белем бирү оешмаларында һәм югары белем бирүче мәгариф оешмаларында белем алучы ятим балаларга, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга социаль түләүләр;

	ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә урнаштыруның барлык формаларында бер тапкыр бирелә торган пособие билгеләү; мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында баланы караган һәм тәрбияләгән өчен ата-ана түләвенең бер өлешенә компенсация; тәрбиягә бала алучы гаиләне - тәрбияләнүче балаларны караган өчен бүләкләү; тәрбиягә бала алучы гаиләгә - тәрбияләнүче балаларны карау өчен түләүләр; опекага алынган балаларны карау өчен опекуннар гаиләләренә түләүләр; ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны, гражданнар гаиләләрендә тәрбияләнү өлешен 98,8 процентка кадәр арттырырга; Саба муниципаль районы балаларының гомуми санында күзәтүчесез балаларның чагыштырма күләмен 0,21 процентка кадәр киметергә; ведомствоара патронаттан реабилитация срогын арттырмыйча, уңай нәтиҗәләр белән төшерелгән балалы гаиләләр өлешен 95 процентка кадәр арттырырга.

1авамс. 2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсе характеристикасы, күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеш фаразы

2 Ярдәмче программа гаиләне Россия җәмгыятенең фундаменталь нигезе буларак ныгытуга һәм яклауга, гаиләнең җәмгыять тормышындагы ролен күтәрүгә, гаиләдәге бәхетсезлекне кисәтүгә һәм юкка чыгаруга, гаиләләрнең тормыш сыйфатын күтәрүгә юнәлдерелгән.

2023 елның 1 гыйнварына опека һәм попечительлек органнары хисабында ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган 79 бала тора.

Гаиләләрдә тәрбияләнүче ятим балалар һәм
ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар саны

Исеме	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023
Ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар саны, шул исәптән:	106	84	79
уллыкка алынган	47	42	37
опека (попечительлек) астында	35	22	21
гаиләгә алынган	24	20	21

Безнең районда ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә урнаштыру буенча дәүләт ярдәме чаралары, ведомствоара хезмәттәшлек, массакүләм мәгълүмат чаралары һәм халык белән бергәләп эшләү нәтиҗәсендә соңгы елларда районда ятим балаларның һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларны гаиләгә урнаштыру буенча уңай тенденцияләр билгеләнде (алга таба - ятим балалар).

Ятим балаларга һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган, опекага (попечительлеккә),тәрбиягә алынган балалар гаиләләренә "Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында" 2004 елның 8 декабрендәге 63-ТРЗ

номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә айлык акчалата түләү бирелә. Югарыда күрсәтелгән Законның 3 статьясындагы 3 пункты нигезендә айлык акчалата түләү күләме ел саен инфляция дәрәҗәсен исәпкә алып индексацияләнә.

"Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру буенча кайбер чаралар турында" Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 28 декабрендәге 1688 номерлы Указын үтәү максатларында "Татарстан Республикасы Гаилә кодексының 141.1 статьясына үзгәреш кертү турында" 2013 елның 13 июлендәге N 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы кабул ителде, аның нигезендә 2013 елның 1 гыйнварыннан үз вазыйфаларын түләүле нигездә башкаручы опекуннарга яисә попечительләргә һәр тәрбияләнүче өчен Татарстан Республикасында 3,0 мең сум күләмендә бүләкләү билгеләнә.

Моннан тыш, Татарстан Республикасы Гаилә кодексы белән түләүле шартларда (шул исәптән тәрбиягә бала алган ата-аналарга) вазыйфаларын башкаручы опекуннарга (попечительгә) өстәмәләр билгеләнгән:

педагогик яисә медицина белеме булган тәрбиягә бала алучы ата-аналарга хезмәт өчен түләүнең федераль законда билгеләнгән минималь күләменең 50 проценты;

3 яшькә җитмәгән тәрбиягә алган баланы ,я инвалид баланы, я психик яисә физик үсештә тайпылышы булган баланы, я девиант тәртибе булган баланы тәрбияләү өчен бүләкләүнең билгеләнгән күләменең 30 проценты

"Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм турында" 2004 елның 8 декабрендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән 18 яшькә кадәрге өч һәм аннан да күбрәк баласы булган гаиләләргә, тәрбиягә алган балаларны да кертеп,түбәндәге социаль ярдәм чаралары билгеләнде:

6 яшькә кадәрге бала өчен дарулар сатып алуга субсидия;

халык өчен хезмәт күрсәтүләрнең билгеләнгән нормативлары чикләрендә коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә чыгымнарның 30 проценты күләмендә, ә үзәкләштерелгән җылылык булмаган йортларда яшәүче гаиләләр өчен - халыкка сату өчен билгеләнгән нормалар чикләрендә сатып алына торган ягулык бәясе күләмендә субсидия;

торак мәйданының Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән социаль нормасы чикләрендә торак өчен түләү чыгымнарының 30 проценты күләмендә субсидия;

гомуми белем бирү учреждениеләре һәм башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләре укучыларына аларның укуы тәмамланганчыга кадәр, әмма 18 яшькә җиткәнчегә кадәр генә юл йөрү өчен айлык субсидия.

«Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларына йөрүче балалары булган гражданнарга социаль ярдәм чаралары бирү турында» Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең 2013 елның 19 сентябрендәге 1195-п номерлы карары нигезендә мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында баланы караган һәм тәрбияләгән өчен ата-аналар түләвенең бер өлешенә өстәмә компенсация билгеләнгән. Өстәмә компенсация җан башына уртача керем аена 20,0 мең сумнан артмаган гражданнарга бирелә.

2. 2 Ярдәмче программаның төп максатлары һәм бурычлары, гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Хәзерге этапта дәүләт гаилә сәясәтенең өстенлекле юнәлешләре булып түбәндәгеләр тора: комплекслылык, хезмәт күрсәтүләрдән файдалану мөмкинлеге, белгечләрнең югары профессиональлыгы; клиентлар теләге буенча мөрәҗәгать аноним булырга мөмкин; кешелеклелек, яхшылык, игътибар, шәхси якын килү.

Хезмәтләр мөрәҗәгать итүченең яше, дине, социаль статусы, яшәү урынына бәйсез рәвештә һәм бары тик ирекле тәртиптә генә күрсәтелә; Консультацияләр клиентларның шәхси тормышы турында алына торган мәгълүматның тулы конфиденциальлеген саклауга нигезләнә.

2 Ярдәмче программаның максаты - гаиләгә ярдәм итү, гаиләне һәм гаилә тормышы кыйммәтләрен ныгыту һәм яклау, Саба муниципаль районы гаиләләренең тормыш сыйфатын арттыру.

2 нче ярдәмче программаның бурычлары:

- гаиләләргә социаль ярдәм чаралары системасын үстерү;

- ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбиягә урнаштыру өчен уңай шартлар тудыру;
- гаилә бәхетсезлеген, балалар күзәтүчесезлеген һәм караучысызлыгын профилактикалау.
2 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары турында белешмәләр (максатлар, бурычлар һәм чаралар киселешендә) «2024-2026 елларга гаиләләрнең социаль-икътисадый хәлен яхшырту» ярдәмче программасына 1 нче кушымтада бирелгән.

2 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2024 - 2026 еллар.

3. 2 Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итү

2024-2026 елларда 2 Ярдәмче программаны Саба муниципаль районы бюджеты акчалары хисабына финанслауның гомуми күләме 68 823,400 мең сум тәшкил итәчәк.

Шул исәптән еллар буенча:

2024 ел - 22 588,300 мең сум;

2025 ел - 22 936,500 мең сум;

2026 ел - 23 298,600 мең сум.

2 Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) карары нигезендә төгәлләштереләчәк.

4. 2 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

2 Ярдәмче программаның заказчысы - ТР Саба муниципаль районы Башкарма комитеты. 2 Ярдәмче программаның төп эшләүчеләре булып Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге, Саба муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе.

2 Ярдәмче программаның заказчылары һәм чараларын үтәүчеләр түбәндәгеләрне гамәлгә ашыралар:

- чаралар үтәлешенең барышын тикшереп тору;
-башкаручылар тарафыннан бүлеп бирелә торган финанс чараларының рациональ файдаланылуын тикшереп тору;
-2 Ярдәмче программа чаралары киселешендә узган чорга (кварталь, еллык) 2 Ярдәмче программа үтәлеше турында хисаплар формалаштыру.

5. 2 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтиҗәләре

Гаиләне ныгыту һәм яклау юнәлешләре буенча үткәрелә торган чаралар, Татарстан Республикасының гамәлдәге дәүләт программаларында каралган башка чаралар белән беррәттән, кайбер төп бурычларны - гаиләләрнең тормыш дәрәҗәсен һәм сыйфатын күтәрүне; гаиләне ныгыту һәм яклауны, җәмгыять тормышында гаиләнең ролен күтәрүне, гаиләдәге начар тормыш рәвешен профилактикалауны һәм җиңеп чыгуны хәл итәргә ярдәм итәчәк.

2024-2026 елларга Саба муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау муниципаль программасының 2-нче ярдәмче программасына 1 нче кушымта

«2024-2026 елларга гаиләләрнең социаль-икътисадый хәлен яхшырту»
2 ярдәмче программасы чараларын финанслау

Төп чаралар исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты	Еллар буенча финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау, -мең сум.		
			2024 ел	2025 ел	2026 ел
Максатның исеме: Гаиләгә ярдәм һәм гаиләне,гаилә тормышы кыйммәтләрен яклау,саклау, гаиләләрнең тормыш сыйфатын күтәрү					
1 нче бурыч: Гаиләләргә социаль ярдәм чаралары системасын үстерү					
Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында баланы караган һәм тәрбияләгән өчен ата-ана түләвенең бер өлешенә компенсация бирү	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Саба муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге	2024-2026г.	13 838,600 ҖБ	13 838,600 ҖБ	13 838,600 ҖБ
2 нче бурыч: Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбиягә урнаштыру өчен уңай шартлар тудыру					
Опека һәм попечительлек эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру	Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге	2024-2026г.	1 363,000 Татарстан Республикасы	1415,700 ТР	1470,500 ТР

Опекун гаиләсендә һәм тәрбиягә бала алучы гаиләдә баланы матди карап торуга дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, шулай ук тәрбиягә бала алучы ата-анага тиешле түләү	Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге	2024-2026г.	7 386,700 Татарстан Республикасы	7 682,2 Татарстан Республикасы	7 989,5 Татарстан Республикасы
3 нче бурыч: Гаиләдәге бәхетсезлекне, балалар күзәтүчесезлеген һәм караучысызлыгын профилактикалау					
Халыкны авыр тормыш хәлендә калган гаиләләргә һәм балаларга дәүләт тарафыннан гарантияләнгән социаль хезмәтләр исемлеге белән массакүләм мәгълүмат чараларында, учреждениеләрнең мәгълүмат стендларында, реклама полиграфия продукциясе аша таныштыру	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе	2024-2026г.	-	-	-
Социаль куркыныч хәлдә булган балигъ булмаганнар һәм аларның гаиләләре белән шәхси реабилитацион эш технологиясен гамәлгә ашыру	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе	2024-2026г.	-	-	-
Социаль куркыныч хәлдә булган балигъ булмаганнар һәм аларның гаиләләре белән шәхси реабилитацион эш технологиясен гамәлгә ашыру	Саба муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе	2024-2026г.	-	-	-
2 нче ярдәмче программа буенча барлыгы			**22 588,3**	**22 936,5**	**23 298,6**